

Nikóla Guid: Pohodniške akcije na Slovenskem. Monografija.
Aostar, Maribor, 2023, 180 str., mehka vezava, 148x210 mm, cena
25,00 EUR.

Da razumemo, o čem pišemo v pričujoči knjigi, moramo najprej razložiti pojem **obhodnice**. Obhodnica ima označeno celotno pot, ima dnevnik (beležko), na kontrolnih točkah ob poti je opremljena z žigi in njen skrbnik (planinsko društvo, MDO PD, turistično, kulturno, športno društvo, občina ...) podeli obhodniku posebno priznanje (nagrado) kot spomin na opravljeno pot že po prvem obhodu, ki mora biti časovno neomejen.

V naši knjigi nas zanimajo obhodnice, ki zahtevajo večkratne obhode po njeni poti, obhodnice, ki imajo dodatne pogoje (omejen čas obhoda, zbir višin ...), obhodnice, ki imajo samo en cilj, na katerega se moramo povzpeti določeno število krat v enem letu, in obhodnice, ki imajo več ciljev, na katere moramo priti v omejenem časovnem obdobju. Za take obhodnice se je pri nas uveljavil pojem **pohodniška akcija**. Obravnavamo samo pohodniške akcije, ki so namenjene posamezniku in ki dajejo pohodniku relativno svobodo pri izbiri časa hoje. Če se pohodniška akcija izvede samo ob določenem terminu v letu in če je namenjena množici pohodnikov, ji pravimo množični pohod ali samo pohod. Pohodov v pričujočem delu ne obravnavamo.

Pohodniške akcije smo razdelili v **enoletne, jubilejne in trajne akcije**. Enoletne akcije trajajo samo eno leto ali manj in že v naslednjem letu se začnejo na novo. Akcije, ki so posvečene nekemu jubileju (npr. 50-letnici društva), so jubilejne akcije in se praviloma zaključijo po nekaj letih. Trajne akcije imajo čas obhoda neomejen, priznanje pa večinoma dobimo šele po večkratnem obhodu.

Vse akcije, ki trajajo še danes in zadostijo vsem zahtevanim pogojem po definiciji pohodniške akcije, imenujemo **aktualne akcije**. Akcije, ki so ukinjene ali pomanjkljive (pošli so dnevniki, ni več priznanj ali nagrad ...), so **neaktualne akcije**. V delu opisujemo tako aktualne kot neaktualne akcije.

Do danes je bil v našem prostoru en sam poskus, kot ga hoče dati naša knjiga. Leta 2008 je Planinska zveza Slovenije izdala knjigo *Planinske obhodnice in pohodi*, kjer so poleg obhodnic omenjene jubilejne in trajne akcije, tako aktualne kot neaktualne, ampak žal s samo osnovnimi podatki. Ni pa knjiga obravnavala enoletnih akcij, ki številčno prevladujejo.

Na spletu boste našli zelo malo podatkov o pohodniških akcijah. Teh podatkov ne zbira nobena organizacija ali spletna stran.

V pričujoči knjigi so pri vsaki aktualni akciji predstavljeni osnovni podatki, kot so cilj (cilji) akcije, leto odprtja, naziv in naslov skrbnika, kontrolne točke, pravila akcije, vrsta priznanj, način pridobitve priznanj in oblika dnevnika (če obstaja). Priložene so fotografije vseh vrst priznanj (značk, medalj, plaket, diplom, pokalov ...) in naslovnice dnevnika (če obstaja). Če ni posebej navedeno, so medalje in značke prikazane v naravni velikosti. Če ima akcija posebne žige, je prikazan odtis enega od žigov.

Pri enociljnih akcijah je cilj običajno koča (vrh), ki jo (ga) na kratko opišemo, priložimo njeno (njegovo) fotografijo, nato pa zapišemo še najpomembnejše dostope s potrebnim časom hoje. Podrobneje razložimo tudi razgled od koče oziroma vrha. Knjiga je razdeljena na sedem poglavij. V poglavju 1 najprej podamo definicijo obhodnice, definicijo pohodniške akcije in izvedemo klasifikacijo pohodniških akcij. Nato opišemo in razložimo vrste priznanj ter dnevnikov, ki se uporabljajo pri pohodniških akcijah. Izvedemo kratko analizo pohodniških

akcij, nekaj besed pa namenimo še kodeksu obnašanja v akcijah. V poglavju 2 obravnavamo aktualne enoletne akcije, tako enociljne kot večciljne. Poglavje 3 posvetimo aktualnim jubilejnim akcijam. Poglavje 4 je namenjeno aktualnim trajnim akcijam. Poglavje 5 obravnava neaktualne enoletne enociljne in večciljne akcije, ki so trajale vsaj nekaj let. Neaktualne jubilejne akcije, ki jih razvrstimo po slovenskih regijah, najdemo v poglavju 6. V poglavju 7 so navedene neaktualne trajne akcije. Knjigo zaključujeta seznama *Literatura* ter *Stvarno kazalo*.

V knjigi predstavimo podatke o 52 aktualnih in 57 neaktualnih pohodniških akcijah. Podatke smo zbrali z udeležbo na akcijah in z osebnimi stiki s skrbniki oziroma udeleženci akcij. Kljub intenzivnemu preverjanju, raziskovanju in poizvedovanju se je lahko kakšna aktualna ali neaktualna akcija izmuznila obravnavi.

Pohodniške akcije so podvržene spremembam zaradi mnogih objektivnih in subjektivnih vzrokov. Za opise akcij, ki jih najdemo v knjigi, smo se potrudili po naših najboljših močeh in vesti. Vendar ne moremo biti odgovorni, če bo kdo že kmalu po izdaji ugotovil, da so določeno akcijo ukinili ali spremenili in da so odprli novo. Ne moremo prevzeti odgovornosti, če skrbnik ukine ali spremeni priznanja in spremeni pravila za njihovo podelitev. Preverjanje podatkov smo zaključili 31. maja 2023.